

МƏЛƏУЕЗ ЕРЕ ЯЗЫУСЫЛАРЫ

ПИСАТЕЛИ ЗЕМЛИ МЕЛЕУЗОВСКОЙ

Зэйни
Рафиков

Төзәүсеһе: Ф. М. Искужина
Составитель: Ф. М. Искужина

Зайни Рафиков (Зэйни Рафиков) [Текст] : биобиблиогр. указ. :
на баш., рус. и тат. яз. / сост. Ф. М. Искужина. - Мелеуз : Гор. б-ка
№4, 2013. - 29 с. - (Писатели земли Мелеузовской).

Башкортостан Республикаһы мәэниэт министрлығы
«Мәләүез үзәкләштерелгән китапханалар системаһы»
Муниципаль автономиялы учреждениеһы
4 — се һанлы кала китапханаһы

Министерство культуры Республики Башкортостан
Муниципальное автономное учреждение
«Мелеузовская централизованная библиотечная система»
Городская библиотека №4

Зәйни Рафиков

Зайни Рафиков

Биобиблиографик күрһәткес
Биобиблиографический указатель
Мәләүез . Мелеуз
2013

Төзөүсөнөн

Тәкдим ителгән биобиблиографик күрһәткес публицист, шагир һәм яугир Зәйни (Зәйнетдин Фәсхетдин улы) Рафиковтың кырк биш йыл дәүерендә басылып сыккан әсәрзәрен, тормошо һәм ижады тураһында әзәбиәттә үз әсенә ала. Киң мәғлүмәт сараларында башкорт, рус, татар телдәрәндә донъя күргән материалдар хронологик тәртиптә бирелгән.

Биобиблиографик күрһәткес өс бүлектән тора:

1. Зәйни (Зәйнетдин Фәсхетдин улы) Рафиков. Биографик белешмә.
2. Зәйни Рафиковтың әсәрзәре.
3. Зәйни Рафиковтың тормошо һәм ижады тураһында.

Күрһәткес укытыусыларга, китапханасыларга, студенттарга һәм, гөмүмән, Зәйни Рафиковтың тормошо һәм ижады менән кызыкһынган укыусыларга тәғәйенләнгән.

От составителя

В настоящем биобиблиографическом указателе собраны в хронологическом порядке произведения публициста, поэта и воина Зайни (Зайнитдина Фасхетдиновича) Рафикова, а также литература о его жизни и творчестве, увидевшие свет в течение сорока пяти лет на башкирском, русском и татарском языках.

Биобиблиографический указатель состоит из трех разделов:

1. Зайни (Зайнитдин Фасхетдинович) Рафиков. Биографические данные.
2. Произведения Зайни Рафикова.
3. О жизни и творчестве Зайни Рафикова.

Указатель предназначен преподавателям, библиотекарям, студентам и учащимся, а также всем, кто интересуется жизнью и творчеством Зайни Рафикова.

Зәйни Рафиков (Зәйнетдин Фәсхетдин улы Рафиков)(1923-2006)

1923 йылдың 11 мартында Мәләүез районының Дәүләткол ауылында крәстиән гаиләһендә тыуа. Ун беренсе йәшндә атайһыҙ кала, ләкин укыуын ташламай. 1937 йылда Нурдәүләт тулы булмаған урта мәктәбен (бөгөнгө Юлдаш урта мәктәбе) тамамлай һәм Стәрлетамак педагогия училищеһына укырға инә. Был укыу йортон тамамлагас, тыуған районында Арыслан һәм Котош тулы булмаған урта мәктәптәрендә уҡытыусы булып эшләй. 1940-1946 йылдарҙа Кораллы Көстәр сафында хезмәт итә, Бөйөк Ватан һуғышында катнаша. 1945 йылда Көнъяк-көнсығышта империалистик Японияның Квантун армияһын тар-мар итеүҙә катнаша, инженер разведкаһы командиры була.

1946 йылдың көзөндә Зәйни Рафиков хәрби сафтан демобилизациялана. 1948-1949 йылдарҙа - Мәләүез татар мәктәбе директоры, 1948-1949 йылдарҙа — партияның Мәләүез район комитетының пропаганда һәм агитация бүлгә мөдире булып эшләй, ситтән тороп Стәрлетамак уҡытыусылар институтының тарих бүлгәндә уҡый. 1949 йылдың аҙағында запастағы офицер З. Ф. Рафиков яңынан Совет Кораллы Көстәре сафына сақырыла.

1952-1956 йылдарҙа Зәйни Рафиков В. И. Ленин исемдәгә хәрби-сәйәси академияның журналистика факультетында уҡый. Уны тамамлагас, дивизия, округ һәм гәскәрҙәр төркөмө гәзиттәрендә эшләй, хәрби педагог булып хезмәт итә. 1958-1964 йылдарҙа журналист Венгрия Халык Республикаһында озайлы командировкала була. 1969 йылда запаска сыға һәм ун туғыз йыл буйына (1970-1989 йылдарҙа) «Башкортостан» Телерадиокомпанияһында өлкән инженер, «Башкортостан эфире» гәзитенең өлкән мөхәррире һәм яуаплы секретары булып эшләй.

Әзәби ижад менән Зәйни Рафиков Нурдәүләт тулы булмаған урта мәктәбәндә шөгөлләнә башлай. Ә Стәрлетамак педагогия училищеһында укығанда атаклы шағир Хөсәйен Кунакбаев етәкселек иткән «Йәш көстәр» әзәби түңрөгәнең әүзәм ағзаларының береһе була, ике йылға яҡын укыу йортоноң «Сатирик бюллетень» тигән гәзитенең яуаплы редакторы була.

Армияла хезмәт иткән көсөргөнөшлө йылдарҙа, өстәүенә әзәби мөхиттән ситтә булыу аркаһында йәш һүәскәр шағир ижад менән әүзәм

шөгәлләнә алмай, әммә тыуған яктарға кайтып үзе кеүек языусылар менән аралашып йәшәй башлагас, кулына яңынан кәләм ала. Бер-бер артлы уның шиғырзари гәзит һәм журнал биттәрәндә донъя күрә. Хәрби-сәйәси академияны тамамлап, журналист булып эшләү уның комарын арттыра.

1960 йылда Зәйни Рафиковтың «Ғалдат уйзары» тигән тәүге шиғырзар йыйынтығы донъя күрә, 1975 йылда «Йондозло кешеләр» исемле шиғырзар китабы басылып сыға. Олоғая бара, языгусы сәсмә әсәрзәр языу менән мауыға башлай. Көндәлек матбуғатта уның Бәйәк Ватан һуғышы ветерандары һәм илебәззәң күренекле шәхестәре хақындағы очерктары йыш кына басыла. 1998 йылда Зәйни Рафиковтың «Үлемһезлеккә биш азым» исемле очерктар һәм хәтирәләр йыйынтығы укыгусылар игтибарына тәқдим ителә. 1963 йылда Зәйни Фәсхәтдин улы профессор Жәлил Кейәкбаев менән бергәләп «Мадъяр халык әкиәттәре»нең башкортсаға тәржемә ителгән йыйынтығын сығарзы.

«Салауат токомо» (1969), «Шайморатов генерал» (1979) документаль фильмдары өсөн сценарийзар яза.

1998-2000 йылдарза тәзәүсе, баш мөхәррир һәм күп материалдар авторы сифатында языгусы «Мәләүезем - изге ерем: үткәне, бөгөнгөһө, киләсәге» тигән тарихи-мәғлүмәт йыйынтығы өстөндә эшләй. Был китапты Мәләүез районы һәм калаһы укыгусылары хуплап каршы алды.

Зәйни Рафиковтың Башкортостан «Китап» нәшриәтендә «Улар иртәгә атланы» тигән яңы очерктар һәм истәлектәр йыйынтығы бар.

Зәйни Рафиков Рәсәй Федерацияһының һәм Башкортостан Республикаһының языгусылар һәм журналистар союзы ағзаһы (1994), Мәләүез калаһы һәм районының Почетлы гражданы, Булат Рафиков исемендәге премия лауреаты.

Отставкалағы полковник хәрби һәм хезмәт казаныштары өсөн бик күп ордендар һәм мизалдар менән бүләкләнә.

2006 йылдың 28 октябрәндә Зәйнетдин Фәсхәтдин улы Рафиков 84 йәшендә фажиғәле һәләк була.

Зайни Рафиков (Зайнитдин Фасхутдинович Рафиков)(1923-2006)

родился 11 марта 1923 года в деревне Давлеткул Мелеузовского района Башкортостана в многодетной семье. В 11 лет остался без отца, но благодаря моральной и материальной помощи Амина Альмухаметова успешно окончил Нурдаветовскую семилетнюю (ныне Юлдашевскую среднюю) школу и поступил Стерлитамакское башкирское педагогическое училище.

Получив в этом учебном заведении квалификацию учителя 1-4 классов, работал в Арслановской и Кутушевской семилетних школах. В ноябре 1940 года был призван в ряды Советских Вооруженных Сил. В мае 1942 года окончил сокращенные курсы младших лейтенантов инженерных войск. В августе-сентябре 1945 года участвовал в разгроме Квантунской армии империалистической Японии на Дальнем Востоке.

Демобилизовавшись из рядов Советской Армии, в 1947-1948 годах работал директором Мелеузовской татарской школы, а в 1948-1949 годах - заведующим отделом пропаганды и агитации Мелеузовского РК ВКП(б), заочно учился на историческом отделении Стерлитамакского учительского института.

В декабре 1949 года был вторично призван на военную службу. В 1952 - 1956 годах учился на редакторском факультете Военно-политической академии в Москве. Став журналистом, работал в органах военной печати. С марта 1958 года по октябрь 1964 года находился в длительной командировке в Венгерской Народной Республике. Вернувшись оттуда, возглавил Вечерний университет марксизма — ленинизма Уфимского гарнизона. В ноябре 1969 года вышел в отставку и в течение 19 лет работал в Башкирском государственном комитете по телевидению и радиовещанию в качестве старшего инженера РТЦ, старшего редактора редакции общественно-политических передач и главного редактора газеты «Эфир Башкортостана».

Литературно-творческой деятельностью Зайни Рафиков начал заниматься в годы учебы в Нурдаветовской семилетней школе, активно участвовал в работе литературного кружка Стерлитамакского башкирского педагогического училища «Молодые силы», которым некоторое время руководил талантливый поэт Хусаин Кунакбаев. Выпустил два поэтических сборника - «Думы солдата», «Люди со звездами», посвящены

солдатам Советской Армии. Гражданский пафос, публицистический стиль призваны показать высокие моральные качества, нравственные устремления защитников Родины. Их интимные чувства, любовь и тоска по малой родине воспеты автором с особой лирической теплотой.

З. Рафиков является автором ряда сценариев по которым были сняты документальные кинофильмы, ставшие впоследствии популярными («Потомок Салавата», 1969; «Шаймуратов — генерал», 1979), сборников воспоминаний и очерков «Человек с щедрой душой» (1989), «Пять шагов в бессмертие» (1998).

В 1998-2000 годах в качестве составителя, главного редактора и автора многих материалов работал по подготовке историко-информационного сборника «Земля мелеузовская: былое, будни, будущее». В том вошли очерки многих талантливых журналистов города и района. Книга вышла из печати в 2000 году и была встречена читателями с одобрением.

Находясь в командировке в Венгерской Народной Республике, Зайни Рафиков перевел мадьярские народные сказки на башкирский язык и в 1963 году вместе с профессором Джалилем Киекбаевым выпустил их отдельной книгой.

В настоящее время в портфеле Башкирского издательства «Китап» находится новый сборник очерков Зайни Рафикова «Они шагнули в завтра».

Зайнитдин Фасхутдинович Рафиков - Почетный гражданин города Мелеуза и Мелеузовского района, лауреат премии имени Булата Рафикова.

28 октября 2006 года Зайнитдин Фасхетдинович Рафиков трагически погиб.

ЗӘЙНИ РАФИКОВТЫҢ ӘСӘРЗӘРЕ -
ПРОИЗВЕДЕНИЯ ЗАЙНИ РАФИКОВА

КИТАПТАР - КНИГИ

Башкорт телендә — На башкирском языке

1975

1. Йондоҙло кешеләр [Текст] : шиғырҙар. - Өфө : Башк. китап нәшриәте, 1975. - 96 с.

Люди со звездами : стихи

1980

2. Ғалдат уйҙары [Текст] : шиғырҙар. - Өфө : Башк. китап нәшриәте, 1980.

Думы солдата : стихи

1998

3. Үлемһезлеккә биш азым [Текст] : хәтирәләр һәм очерктар. - Өфө : Китап, 1998. - 271 б.

Пять шагов в бессмертие : воспоминания и очерки

Рус телендә — На русском языке

1969

4. Потомок Салавата [Текст] : сценарий документального фильма. - Уфа : Студия Башкирского телевидения, 1969.

1979

5. Шаймуратов - генерал [Текст] : сценарий документального фильма. - Уфа : Студия Башкирского телевидения, 1979.

1989

6. Человек с щедрой душой [Текст] : очерк. - Уфа : Башкнигоиздат, 1989.

ЙЫЙЫНТЫКТАРЗА БАҘЫЛҘАН ӘСӘРӘӘР -
ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ В СБОРНИКАХ

Поэзия

Башкорт телендә – На башкирском языке

1993

7. Тәнзилә Үзәнбаеваға [Текст] : шиғыр // Тәнзилә Үзәнбаева: тормошо һәм ижады. - Өфө : Китап, 2009. - Б. 68.

2001

8. Үлемһез йыр иткем килә; Һандуғас; Көкүк, көкүк [Текст] : шиғырҙар // Башкорт шиғриәте антологияһы. - Өфө : Китап, 2001. - Б. 447-448.

Рус телендә – На русском языке

2007

9. Башкиры [Текст] : отрывок из поэмы // Антология поэзии Башкортостана. Голоса веков. - Уфа : Китап, 2007. - С. 256-258.

Әзәбиәт, сәнгәт һәм журналистика мәсьәләләре
һақында мәкәләләр, ғилми хәзәмәттәр, рецензиялар —
Статьи по вопросам литературы, искусства и
журналистики, научные труды, рецензии

Башкорт телендә — На башкирском языке

2007

10. Котло төбәктең арзаклы улы [Текст] // Динис Бүләков
һақында иҫтәлектәр. - Өфө : Китап, 2007. - Б. 86-94.

Публицистик
мәкәләләр, очерктар -
Публицистические статьи, очерки

Рус телендә — На русском языке

2007

11. Земля мелеузовская : былое, будни, будущее [Текст] :
историко-информационный сборник / Сост. и автор проекта
З. Ф. Рафиков. - Уфа : Китап, 2000. - 304 с., ил.

ЖУРНАЛДАРҘА БАҘЫЛҘАН ӘСӘРӘӘР -
ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ В ЖУРНАЛАХ

Поэзия

Башкорт телендә – На башкирском языке

1969

12. Башкорт кызына; Куйсы өле, куйсы; Әллә гөлгә гашик?
Үпкәләмә миңә [Текст] // Башкортостан кызы. - 1969. - № 2. - Б. 9.

1983

13. Мөңгелек ут; Кая; Умырзая [Текст] // Пионер. - 1983. -
№ 3. - Б. 19.

1998

14. Йөшөүемде дауам итәм [Текст] : Президентка хат // Һәнәк. -
1998. - № 5. - Б. 11.

2005

15. Һандугас [Текст] // Ағизел. - 2005. - № 5. - Б.15.

Рус телендә – На русском языке

2005

16. Молодость [Текст] : [60 лет Победы] / пер. с башк.
Г. Шафиков // Бельские просторы. - 2005. - № 5. - С. 184.

Проза

Башкорт телендә — На башкирском языке

2002

17. Полк кызы [Текст] : хәтирә [Еңеү көнөнә карата] // Аманат.
- 1997. - № 5. - Б. 67.

Әҙебиәт, сәнгәт һәм журналистика мәсьәләләре
хакында мөкәләләр, филми хәзмәттәр, рецензиялар —
Статьи по вопросам литературы, искусства и
журналистики, научные труды, рецензии

Башкорт телендә — На башкирском языке

1968

18. Көлкө була... һуғышта ла... [Текст] : [бейеү ансамбле етәкесе
Ф. Ғәскәров тураһында] // Ғәнәк. - 1968. - № 4. - Б. 2-3.

1985

19. Ватансы һәм шагир [Текст] : [Ғайса Йосоповтың тыуыуына 80
йыл] // Ағизел. - 1985. - № 12. - Б. 131-132.

Публицистик
мәкәләләр, очерктар -
Публицистические статьи, очерки

Башкорт телендә - На башкирском языке

1978

20. **Егетлек** [Текст] : [Нефтекамала быраулау эштәре идаралыгының вышкалар монтажлау бригадаһы етәксеһе К. Ф. Ихин тураһында] // Ағизел. - 1978. - № 6. - Б. 95-101.

1983

21. **Разведчиктар командиры** [Текст] : очерк // Ағизел. - 1983. - № 5. - Б. 96-102.

1985

22. **Ил алдындағы изге бурыс** [Текст] : [Еңеүзең 40 йылығына] // Пионер. - 1985. - № 2. - Б. 1-2.

1986

23. **Диңгез тыуа** [Текст] : [Башкортостан һыу һаҡлағысы төзөлөшөндә] // Ағизел. - 1986. - № 12. - Б. 105-112.

1991

24. **Онотолмаҫ һабактар** [Текст] // Шоңкар («Ағизел» әсендәге журнал). - 1991. - № 6. - Б. 183-192.

1999

25. **Йәшлек хыялына тоғролок** [Текст] : [Мәләүез районының хакимиәт башлығы Э. Х. Хәйруллин тур. // Шоңкар. - 1999. - № 4. - Б. 53-56.

2003

26. **Ә китапта дүрт юл ғына** [Текст] : [Һуғыш каһарманы Солтан Еникеев тураһында, Нуриман районы] // Ағизел. - 2003. - № 3. - Б. 130-133.

Рус телендә — На русском языке

1998

27. **И на войне не без смеха** [Текст] : [о бывшем зам. начальника политотдела 16 гвардейской башкирской кавдивизии Сабире Рахимовиче Кадырове] // Сельские узоры. - 1998. - № 1. - С. 31. - (Юбилей).

2000

28. **Кильмяк Нурушев и его аул** [Текст] // Ватандаш. - 2000. - № 4. - С. 27-30.

2003

29. **Сын бога войны** [Текст] : [о ветеране Великой Отечественной войны Нагиме Якшыгуловиче Даутове] // Бельские просторы. - 2003. - № 2. - С. 120.

ГАЗЕТАЛАРҘА БАҘЫЛҘАН ӘҘӘРҘӘР -
ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ В ГАЗЕТАХ

Поэзия

Башкорт телендә - На башкирском языке

1988

30. Иле барзың - теле бар; Әйзә котор Урал кышы!; Октябрь байрамы [Текст] // Совет Башкортостаны. - 1988. - 13 март.

1998

31. Үлемһез йыр илткем килә; Мәктәр; Йөшлек; Гандугас [Текст] // Көнгәк. - 1998. - 12 март. - Б. 7.

2002

32. Мөләүезем төштә исемә; Үпкөләмә миңә... [Текст] : шиғырзар [Булат Рафиков исемендәге премия лауреаты] // Көнгәк. - 2002. - 1 авг. - Б. 4.

2003

33. Автомат һәм кәләм; Көкүк, көкүк... [Текст] // Көнгәк. - 2003. - 12 март. - Б. 3.

2008

34. Мөләүез яктары [Текст] : йыр // Көнгәк. - 2008. - 12 март. - Б. 4.

Рус телендә — На русском языке

1968

35. Жене [Текст] : стихи // Советская Башкирия. - 1968. - 8 марта.

1969

36. **Шёпот звезд** [Текст] // Советская Башкирия. - 1969. - 29 мая.

37. **Скала; Стартовая черта; Вечный огонь; Молодость** [Текст] : стихи / пер. Газим Шафиков // Вечерняя Уфа. - 1969. - 17 сент.

1995

38. **Тоска по родному краю; Маки** [Текст] /пер. А. Филиппов // Кунгак. - 2003. - 6 марта. - С. 3.

1998

39. **Был у меня брат младший; Скала; Соловей** [Текст] / пер. И. Измайловский, Г. Шафиков // Советская Башкирия. - 1998. - 4 апр.

40. **Вечный огонь; Жене; Маки; Буран** [Текст] /пер. Г.Шафиков, И. Измайловский, А. Филиппов, Р. Хакимов // Путь Октября. - 1998. - 14 окт. - С. 2.

2003

41. **Тоска по родному краю; Маки** [Текст] / пер. А. Филиппов // Путь Октября. - 2003. - 6 марта. - С. 3.

Проза

1968

42. **Урок** [Текст] : рассказ / пер. С. Сафиуллин // Советская Башкирия. - 1968. - 18 февр.

Әзәбиәт, сәнгәт һәм журналистика мәсьәләләре
хакында мәкәләләр, гилми хәзмәттәр, рецензиялар —
Статьи по вопросам литературы, искусства и
журналистики, научные труды, рецензии

Башкорт телендә — На башкирском языке

1979

43. **Яңгырай хор йырҙары** [Текст] : [Башкорт хор капеллаһы артистәре концертенән] // Совет Башкортостаны. - 1979. - 24 июль.

1989

44. **Уйған сығмаң ун алты көн...** [Текст] : [Жәлил Кейекбаев тураһында хәтирәләр] // Совет Башкортостаны. - 1989. - 2, 3 дек.

1992

45. **Танышыу һәм табышыу** [Текст] : [Рәйес Низамовтың тыуыуына - 60 йыл] // Башкортостан. - 1992. - 1 июль.

46. **Сал Уралдың сая бөркөтө** [Текст] : [М. Гәрәев тураһында иҫтәлектәр] // Башкортостан. - 1992. - 14, 15 июль.

47. **«...Әммә һәр башкорт - йыраусы»** [Текст] : [Жәлил Кейекбаев тураһында иҫтәлектәр] // Башкортостан. - 1992. - 31 дек.

1993

48. **Әйҙүк йөнтөйөгөцә, Шәкирийән!** [Текст] : [Рәүеф Насировтың «Кайған һин Матросов?» тигән повесть фаразын укығандан һуң] // Башкортостан. - 1993. - 6-8 май.

1998

49. **Халықтың киләсәген хөтәрләп...** [Текст] : [Мөләүез калаһы һәм районында өлгөлә гаиләләр байрамы үтте] // Йәшлек. - 1998. - 28 май. - (1998 - Фаилә йылы).

2003

50. **Халык моңона йөн өрөүсе** [Текст] : [Талантлы йырсы Тәнзилә Үзәнбаеваға алтын юбилейы айканлы] // Башкортостан. - 2003. - 1 февр.

Рус телендә – На русском языке

1969

51. **И зазвучал курай** [Текст] : [как возник ансамбль Файзи Гаскарова] // Вечерняя Уфа. - 1969. - 29 мая.

1978

52. **Поэт - солдат** [Текст] : [к 60 - летию со дня рождения Якупа Кулмыя] // Вечерняя Уфа. - 1978. - 7 сент.

1994

53. **Отяжелившие, но уверенные шаги** [Текст] : [о творчестве башк. поэта Тимера Юсупова] // Вечерняя Уфа. - 1994. - 20 сент.

**Публицистик мәкәләләр, очерктар -
Публицистические статьи, очерки**

Башкорт телендә - На башкирском языке

1994

54. **Батырлыгкка өйзөгөн исем** [Текст] : [Советтар Союзы Геройы исемен булдырыуға - 60 йыл] // Башкортостан. - 1994. - 15 апр.

55. **Үлемһезлеккә биш азым** [Текст] // Башкортостан. - 1994. - 7 сент.

1997

56. **Васыятка тоғролок** [Текст] : [Советтар Союзы Геройы Н. В. Бедренко тураһында] // Башкортостан. - 1997. - 25 апр.

Рус телендә – На русском языке

1977

57. **Перед сорок восьмой весной** [Текст] : [о с-зе «Зилаирский» Баймак. р-на] // Ленинец. - 1977. - 10 марта.

1999

58. **Неутомимый труженик и новатор** [Текст] : [о З. Х. Хайруллине] // Известия Башкортостана. - 1999. - 12 марта. - С. 3.

59. **Дирижер большой химии** [Текст] : [о директоре ОАО «Минудобрения» И. А. Альмухаметове] // Путь Октября. - 1999. - 27 марта. - С. 2.

60. **Шестьдесят славно прожитых лет** [Текст] : [о директоре Араслановской средней школы И. Х. Баянове] // Путь Октября. - 1999. - 4 дек. - С. 2.

Татар телендә - На татарском языке

1968

61. **Батырлык юлынан** [Текст] : [Советтар Союзы Геройы К. П. Оргин тураһында] // Кызыл таң. - 1968. - 21 фев.

1977

62. **Гомергә тиң минутлар** [Текст] : очерк [большевик С. М. Әхмәтов тураһында] // Кызыл таң. - 1977. - 5 нояб.

ЗӘЙНИ РАФИКОВТЫҢ ТОРМОШО ҺӘМ ИЖАДЫ
ТУРАҢЫНДА -
О ЖИЗНИ И ТВОРЧЕСТВЕ ЗАЙНИ РАФИКОВА

КИТАПТАРЗА, АЙЫРЫМ БАСМАЛАРЗА -
В КНИГАХ, ОТДЕЛЬНЫХ ПРОИЗВЕДЕНИЯХ

Башкорт телендә — На башкирском языке

1996

63. Дәүләди, Ф. Һалдат шинеле [Текст] : шиғыр / Фәлим Дәүләди // Дәүләди, Ф. Матурлык ғазабы. - Өфө : Китап, 1996. - Б. 161-162.

2000

64. Низамов, Р. Илһөйәргә арналған ижад [Текст] / Рәйес Низамов // Һуғыш үтте, һағыш калды. - Өфө : Китап, 2000. - Б.411-413.

2001

65. Зәйни Рафиков [Текст] // Башкорт шиғриәте антологияһы. - Өфө : Китап, 2001. - Б. 447.

2012

66. Ниәтшин, Т. Зәйни Рафиковка [Текст] : шиғыр / Тимер Ниәтшин // Ниәтшин, Т. Әйтер инем... - Өфө : Китап, 2012. - Б. 150-151.

Рус телендә — На русском языке

2000

67. Зәйни Рафиков [Текст] // Земля мелеузовская: былое, будни, будущее. - Уфа : Китап, 2000. - С. 244-245.

2006

68. **Зайни Рафиков (1923)** [Текст] // Писатели земли башкирской: справочник. - Уфа : Китап, 2006. - С. 327-328.

**ЖУРНАЛДАРҘА БАСЫЛҘАН ӘҘӘРӘӘР -
ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ОПУБЛИКОВАННЫЕ В ЖУРНАЛАХ**

Башкорт телендә – На башкирском языке

1976

69. **Ижади әш һөҙөмтәһе** [Текст] // Башкортостан укытыусыһы. - 1976. - № 5. - Б. 50.

1997

70. **Муллаянова, Г. Тынғыһыз гүмер тауышы** [Текст] : [Юлдаш урта мәктәбендә Булат Рафиков һәм Зәйни Рафиков менән осрашыу / Г. Муллаянова // Ағизел. - 1997. - № 10. - Б. 189-190.

Рус телендә – На русском языке

1998

71. **Шайхиев, Р. Зайни Рафиков** [Текст] : [Зайни Рафикову - 75 лет] // Сельские узоры. - 1998. - № 1. - С. 31.

ГАЗЕТАЛАРЗА – В ГАЗЕТАХ

Башкорт телендә – На башкирском языке

1998

Зәйни Рафиковка – 75 йәш

72. Дәүләди, Ф. Очерктар остаһы [Текст] / Фәлим Дәүләди // Башкортостан. - 1998. - 12 март. - Б. 4.

73. Әхтәмйәнов, И. Шагир йондоҙҙары [Текст] / Ихсан Әхтәмйәнов // Башкортостан. - 1998. - 12 март. - Б. 4.

74. Дәүләди, Ф. Ижадында - һалдат тормошо [Текст] / Фәлим Дәүләди // Йәшлек. - 1998. - 12 март. - Б. 7.

2002

75. Лайығклы якташыбыҙ [Текст] : [Булат Рафиков исемендәге премия лауреаты] // Көнгәк. - 2002. - 1 авг. - Б. 4.

2003

Языусы һәм журналист Зәйни Рафиковка – 80 йәш

76. Кинйәбулатов, И. Ихлас һүҙ көсө [Текст] / Ирек Кинйәбулатов // Башкортостан. - 2003. - 11 март. - Б. 4.

77. Ижады пландар менән йөшөй [Текст] // Көнгәк. - 2003. - 12 март. - Б. 3.

2006

78. З. Ф. Рафиков [Текст] : некролог // Йәшлек. - 2006. - 29 окт.

2008

79. Лайыгкы тормош [Текст] / Айзирэк Ишбулатова эзерләне // Көнгөк. - 2008. - 12 март. - Б. 4. - (Беззең календарь).

80. Абдрахманова, Л. Халык күңеленде йөшөй икән, тимөк, ул - тере [Текст] / Лена Абдрахманова // Көнгөк. - 2008. - 13 март. - Б.2.

Рус телендә – На русском языке

1998

Писателю Зайни Рафикову – 75 лет

81. Сердце поэта не знает усталости [Текст] : [писателю З. Рафикову - 75 лет] // Путь Октября. – 1998. – 14 окт.

82. Ниатшин, Т. Юбиляр молодел на глазах [Текст] : [юбилейный вечер в РДК] / Тимер Ниатшин // Путь Октября. - 1998. - 22 окт. - С. 3.

83. Ниатшин, Т. Его знают и любят [Текст] : [в гимназии №9] / Тимер Ниатшин // Путь Октября. - 1998. - 22 окт. - С. 3.

2001

84. Топольская, Н. О подвиге земляков [Текст] : [в ММТТ прошла встреча с писателем Зайни Рафиковым] // Путь Октября. - 2001. - 12 мая. - С. 3.

2002

85. Премия вручается писателю [Текст] : [премия имени Булата Рафикова комиссия присудила Зайни Рафикову] // Путь Октября. - 2002. - 1 авг. - С. 1.

86. Бикмухаметова Ф. Вручение на родине писателя [Текст] : [военному журналисту Зайни Рафикову] / Фания Бикмухаметова // Путь Октября. - 2002. - 6 авг. - С. 1.

2003

87. Латыпова, А. Писателю и журналисту Зайни Рафикову - 80 лет [Текст] / А. Латыпова // Путь Октября. - 2003. - 6 марта. - С. 3.

2006

88. З. Ф. Рафиков [Текст] : некролог // Путь Октября. - 2006. - 31 окт. - С. 2.

КИТАПТАРЫ ТУРАҒЫНДА – О ЕГО КНИГАХ

«Йондозло кешеләр» (1976)

Башкорт телендә – На башкирском языке

1976

89. Тикеев, Д. Йондозло кешеләргә мөхәббәт [Текст] / Данис Тикеев // Агизел. – 1976. - № 8. – Б. 109-111.

ИСЕМДӘР КҮРҠӨТКЕСЕ – ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

*Башкорт телендә –
На башкирском языке*

А

Абдрахманова Л. – 80.

Б

Бедренко В. – 56.

Бүләков Д. – 10.

Г

Гәрәев М. – 46.

Ғ

Ғәскәров Ф. – 18, 51.

Д

Дәүләди Ғ. – 63, 72, 74.

Е

Еникеев С. – 26.

И

Ихин К. Ғ. – 20.

Ишбулатов А. – 79.

Й

Йосопов Ғ. – 19.

К

Кейекбаев Ж. – 44, 47.

Кинийәбулатов И. – 76.

М

Матросов А. – 48.

Муллаянова Ғ. – 70.

Н

Насыров Р. – 48.

Низамов Р. – 45, 64.

Ниәтшин Т. – 66.

Р

Рафиков Б. – 32, 70, 75.

Т

Тикеев Д. – 89.

Ү

Үзәнбаева Т. – 7, 50.

Х

Хәйруллин З.Х. – 25.

Ә

Әхтәмйәнов И. – 73.

Рус телендә
На русском языке

А

Альмухаметов И. – 59.

Б

Баянов И.Х. – 60.

Бикмухаметова Ф. – 86.

Г

Гаскаров Ф. – 51.

Д

Даутов Н.Я. – 29.

И

Измайловский И. – 39, 40.

К

Кадыров С.Р. – 27.

Кулмый Я. – 52.

Л

Латыпова А. – 87.

Н

Ниатшин Т. – 83.

Нурушев К. – 28.

Р

Рафиков Б. – 85.

С

Салават (Юлаев) – 4.

Сафиуллин С. – 42.

Т

Топольская Н. – 84.

Ф

Филиппов А. – 38, 40.

Х

Хайруллин Э.Х. – 58.

Хакимов Р. – 40.

Ш

Шаймуратов М. – 5.

Шайхиев Р. – 71.

Шафиков Г. – 16, 37.

Ю

Юсупов Т. – 53.

Татар телендә –
На татарском языке

О

Оргин К.П. – 61.

Әхмәтов С.М. – 62.

ГЕОГРАФИК КҮРҠӨТКЕС – ГЕОГРАФИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

*Башкорт телендө –
На башкирском языке*

М

Мәләүез (р-ны БР) – 25, 32,
34, 49, 70.

Н

Нефтекама (к., БР) – 20.
Нуриман (р-ны, БР) – 26.

Ө

Өфө (к., БР баш калаһы) – 1-8,
10, 63-66.

*Рус телендө -
На русском языке*

З

Зилаирский (с-з, Баймакский р-н РБ) – 57.

У

Уфа (г., столица РБ) – 4-6, 9, 11,
67, 68.

ЙӨКМӘТКЕҢЕ – СОДЕРЖАНИЕ

Төзөүсенән - От составителя.....	4
Зәйни Рафиков. Биографик белешмә.....	5
Зайни Рафиков. Биографические данные.....	7

Зәйни Рафиковтың әсәрзәре - Произведения Зайни Рафикова

Китаптар – Книги.....	9
Йыйынтыктарза басылған әсәрзәр – Произведения, опубликованные в сборниках.....	10
Журналдарза басылған әсәрзәр – Произведения, опубликованные в журналах.....	12
Газеталарза басылған әсәрзәр - Произведения, опубликованные в газетах.....	16

Зәйни Рафиковтың тормошо һәм ижады тураһында – О жизни и творчестве Зайни Рафикова

Китаптарза, айырым басмаларза – В книгах, отдельных изданиях.....	21
Журналдарза – В журналах.....	22
Газеталарза – В газетах.....	23
Китаптары тураһында – О его книгах.....	25
Исемдәр күрһәткесе – Именной указатель.....	26
Географик күрһәткес – Географический указатель.....	28

